ELŐSZÓ

Alapítványunk szervezésében az elmúlt évek során három témakörben készült agrárinnovációs tárgyú szakmai elemzés, a szakmai elemzésekhez műhelykonferenciák szervezése, egyetemi és felnőttképzési program és társadalmi tematizációs munka is társult. A szakmai elemzések keretében felvázoltuk a székelyföldi agrárinnovációs problématérképet, elemeztük az agrárinnovációs folyamat támogató-korlátozó komponenseit, vizsgáltuk a biogazdálkodás problémakörét. Több tényező is indokolta, hogy a térségi elemzések sorában – következő témaként – a fiatal gazdák helyzetét, tevékenységi körét a figyelem fókuszába helyeztük.

A fiatal gazdák száma a székelyföldi térségben is növekszik, tevékenységük skálája folyamatosan bővül. Tevékenységük nem csupán a választott munkatípus tartalmában, az alkalmazott technológiák jellegében vagy a vállalkozások szervezési módjában újszerű. Ezek a kezdeményezések társadalmi léptékben is innovációt hordoznak abban a tekintetben, hogy új alternatívát képviselnek azzal a családi léptékű, önfenntartásra berendezkedett tradicionális gazdálkodási modellel szemben, amely ezt a térséget hosszú idő óta jellemzi.

A fiatal gazdák tevékenységének módja és társadalmi szerepe túlmutat a szűk értelemben vett agrárágazaton. A tágabb értelemben vett térségi modernizációs folyamat egyik nagyon fontos szegmenséről van szó, olyan területről, amely a vizsgált térségben közügyként definiálható.

Az utóbbi időszakban a vidék, a helyi termék, a kézművesség felértékelődésének vagyunk tanúi, s ez a globális trend felértékeli a székelyföldi térség természeti értékeit, endogén adottságait, az agrárium térségi lehetőségeit is. Az innovatív jellegű agrártevékenység a térségi modernizáció fontos összetevője lehet, és ehhez alapvetően a fiatal gazdák számának, innovatív szerepvállalásának növekedése szükséges

Térségi szemszögből nézve kiemelten fontos innovációs csoportról van szó, ezért e csoport működésének jellemzőit nem csupán vállalkozásként, helyi agrártermelőként kell számba venni. Szükség van olyan szélesebb körű megközelítésre, új szakmai szempontokra és fogalmakra (új vidékfejlesztési paradigma), amelyeknek keretében az innovatív fiatal gazdák tevékenységét a térségi kontextus keretében, illetve a térség és a külső környezet viszonyában is vizsgálhatjuk.

Az elemző munka tárgyát a fiatal gazdák innovációs szerepe képezte, ennek keretében olyan megközelítési szempontokat helyeztünk előtérbe, mint a fiatal gazdák kezdeményezéseit alakító térségi társadalmi és ágazati kontextus, a gazdálkodási modellek, a fiatal gazdák társadalmi szerepe, tevékenységük társadalmi beágyazottsága, az innovatív kezdeményezések fenntarthatósága és versenyképessége, az agrárinnovációs szerep térségi hasznosításával kapcsolatos szakpolitikai javaslatok megfogalmazása.

A kiadvány „Tanulmányok" fejezete az elemző munka fontosabb összegzéseit tartalmazza, illetve bemutatja azokat a szemléleti és módszertani megközelítési szempontokat, amelyeket – a fiatal gazdák által képviselt térségi modernizációs potenciál hasznosítása érdekében – célszerű a székelyföldi térségben is figyelembe venni, alkalmazni. A fiatal gazdákkal készített interjúk gyűjteménye egyszerre tekinthető térségi körképnek, az agrárinnovációs folyamat jelenlegi dokumentumának, és nem utolsósorban további, mélyebb elemzésekre alkalmas szakmai anyagnak.

A szerkesztők ezúton is köszönetet mondanak az anyaggyűjtésben és a tanulmányok készítésében közreműködő fiatal szociológus szakembereknek, a programban önzetlenül, segítőkészen közreműködő fiatal gazdáknak. Az agrárinnováció elemző és gyakorló szereplőinek együttműködése nagyon jó példa arra, hogy a különböző szaktudások interakciója innovációt termel. Az ilyen típusú szinergia – többek között – a székelyföldi agrárinnovációs folyamat szükséges feltétele.

Csíkszereda, 2016. június

A szerkesztők